

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 11/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Lukášom Bodnárom, advokátom, Horovce 225, proti uzneseniam Mestského súdu Košice č. k. 12P/166/2024-14 z 11. decembra 2024, Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/5/2025-58 z 13. marca 2025 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4CdoR/8/2025 z 25. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami súdov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v konaní, ktoré bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku vyrubeneho podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou domáhal obnovy rodinnoprávneho konania. Na výzvu však nezaplatil súdny poplatok. Mestský súd preto ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu konanie zastavil a poučil ho, že proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Krajský súd však ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením odvolanie sťažovateľa proti tomuto uzneseniu odmietol, keďže smerovalo proti uzneseniu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Odôvodnil to tým, že podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa na konanie a rozhodovanie vo veciach poplatkov primerane použijú ustanovenia CSP okrem § 357 písm. a) CSP, podľa ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením odmietol ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Zdôraznil argumentáciu krajského súdu o neprípustnosti odvolania proti uzneseniu mestského súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a dospel k tomu, že ak nie je prípustné odvolanie proti uzneseniu mestského súdu, nie je prípustné ani dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, ktoré bolo podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie.

III.

4. Sťažovateľ zdôrazňuje, že žalobu o obnovu konania podal už v máji 2024, no konat' sa začalo až po jeho sťažnosti na priet'ahy v konaní. Uvádza, že mestský súd musel vedieť, že mu predbežne bola priznaná právna pomoc, a preto nemal dôvod vyrubiť mu súdny poplatok. Popritom v čase doručenia výzvy na zaplataenie poplatku bol jeho zdravotný stav vážny, keďže v decembri 2024 mu bol priznaný invalidný dôchodok, čo mu bránilo včas reagovať na výzvu a po zlepšení stavu požiadal o navrátenie lehoty na podanie žiadosti o oslobodenie od poplatkov a aj poplatok zaplatil. Sťažovateľ namieta, že mestský súd konanie nesprávne zastavil a nesprávne ho poučil o prípustnosti odvolania. Okrem toho zdôrazňuje, že sudca mestského súdu bol zaujatý, keďže na neho podal trestné oznámenie. Dopĺňa, že namietol aj zaujatosť predsednícky senátu krajského súdu a to, že krajský súd mu sťažil prístup k dôkazom o zaujatosti sudcu mestského súdu, a preto tento argument mohol použiť až v odvolaní.

5. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu namieta jeho formalistický prístup, ktorý viedol k tomu, že mu nebola poskytnutá ochrana napriek pochybeniam mestského súdu. Podľa sťažovateľa krajský súd nevzal do úvahy priet'ahy mestského súdu a obštrukcie pri získavaní dôkazov od mestského súdu. To isté namieta vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu. Je toho názoru, že najvyšší súd uprednostnil procesnú uzavretosť systému pred ochranou jeho základných práv, keď sa nezaoberal otázkou, či absencia opravného prostriedku, osobitne v situácii, ak bol nesprávne poučený o jeho prípustnosti, je ústavne akceptovateľná.

IV.

6. V rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Takáto interpretácia je v rozpore so základným právom na súdnu ochranu, ak je svojvoľná alebo formalistická (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

7. Hoci záver najvyššieho súdu o neprípustnosti odvolania je v rovine podústavného práva nesprávny, nemožno dospieť k tomu, že by to malo za následok porušenie ústavných práv sťažovateľa. Je tomu tak preto, že najvyšší súd pri svojej argumentácii preskúmal záver krajského súdu o tom, že proti uzneseniu mestského súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nebolo odvolanie prípustné. Toto právne posúdenie krajského súdu, s ktorým sa stotožnil

najvyšší súd, má jasnú oporu v § 357 písm. a) CSP, podľa ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania, a v § 14 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ktorý použitie tohto ustanovenia v konaní vo veciach poplatkov výslovne vylučuje. Kľúčový argument uznesenia najvyššieho súdu tak nie je prejavom nesprávneho či formalistického použitia procesných ustanovení o prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Je tomu tak preto, že z neho vyplýva jasný právny názor, že uznesením krajského súdu o odmietnutí odvolania nedošlo k porušeniu procesných práv sťažovateľa.

8. Na tom nemenia nič ani sťažovateľom zdôrazňované okolnosti jeho veci, ktoré spočívali alebo mali spočívať v tom, že mestský súd konal s priet'ahmi, v rozpore s § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch rozhodol uznesením podľa sťažovateľa v jeho veci zaujatý sudca, a nie vyšší súdny úradník, mestský súd ho nesprávne poučil o prípustnosti odvolania, v konaní bol oslobodený od platenia poplatku a napokon to, že žiadal o odpustenie zmeškania lehoty. Je tomu tak preto, že tieto skutočnosti nemajú žiaden vplyv na posúdenie prípustnosti odvolania proti uzneseniu mestského súdu o zastavení konania a dovolania proti uzneseniu krajského súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľa. Ide o otázky, ktorého sa týkajú správnosti uznesenia mestského súdu, a nie o otázky, či proti tomuto uzneseniu bolo odvolanie prípustné, resp. či bolo prípustné dovolanie proti uzneseniu krajského súdu o odmietnutí jeho odvolania.

9. O porušení základných práv sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením krajského súdu bol na jeho dovolanie príslušný rozhodnúť najvyšší súd. Ústavná sťažnosť je tak proti uzneseniu krajského súdu podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

10. V rozsahu proti uzneseniu mestského súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. januára 2025, je ústavná sťažnosť podaná oneskorene, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. Lehota dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu podľa § 124 prvej vety zákona o ústavnom súde a na základe § 62 zákona o ústavnom súde použiteľného § 121 ods. 3 CSP začala plynúť 11. januára 2025 a na základe § 62 zákona o ústavnom súde použiteľného § 121 ods. 3 CSP uplynula 11. marca 2025.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu